

DEN GODE HYRDE (I)
C.O.Rosenius - "Samlede Skrifter bind XII"

Det emne, vi her skal betragte, er ikke alene uendelig trøstefuldt, det kaster også lys over mange overordentlig vigtige spørgsmål.

"*Jeg er den gode hyrde,*" har Jesus sagt. Hvilken trøst for den, som i erkendelse af sit hjertes ustadighed, falskhed og mørke, Djævelens grumme hensigter, list og ihærdighed og de forskellige lærdommes forvirrende mangfoldighed føler sig utryg og ængstes for at komme bort fra den rette vej, fare vild, gå fortabt.

Hvilken trøst for en synder, som føler, hvor ynkelig afmægtig han i alle henseender er, at vide, at Jesus betragter syndere kun som får. Andet og mere er vi ikke - *får*, for hvilke *han er den gode hyrde*, som hellere ofrer sit liv, end at fårene skal komme noget til.

Hvilken trøst, når man ser med bekymring på alle de farer, der truer den "lille hjord", at han, som har "al magt i himmelen og på jorden", han er fårenes hyrde, han skal tage sig af dem.

Og hvilken betryggende rettesnor for alle de underhyrder, som indefra og udefra plages af spørgsmålet: *Røgter du hvervet som hyrde ret?* at se hen til det store eksempel, Jesus selv. Han er overhyrden, vi alle som een må bøje os for og rette os efter. Uden det er vi ikke gode, men dårlige hyrder. "*Om nogen ikke har Kristi Ånd, så hører han ikke ham til*"

Betænk vi ret det foran anførte, hvilken vægt og betydning får da ikke vort emne! Hvilken rigdom at fordybe sig i, hvad Herren selv og hans hellige profeter har talt om den gode hyrde! Og dog - det vil alt være forgæves, hvis vi går til det med forudfattede meninger, vi ikke vil ændre. De tydeligste og klareste Guds ord vil ikke sige os noget som helst, hvis ikke Guds Ånd får lov til at åbne vore hjerter og gøre Jesus levende for os. Den, som kan frygte for sig selv og bede, han bede!

Det fryder for det første en fattig synder at se, at Herren betragtet os mennesker kun som *får*, Vildfarende, værgeløse får, som umuligt kan klare sig selv eller tage sig i vare for ulven, men i eet og alt er afhængige af hyrdens omsorg og pleje.

Der ligger dybt i vor natur en forestilling om, at vi selv skulle være i stand til at klare både dette og hint. Denne forestilling arbejder Gud bestandig på at udrydde hos os. Den får heller intet medhold i Guds ord, hvor det tværtimod hedder: "Herren skuer ned fra himlen på menneskenes børn for at se, om der findes en forstandig, nogen, der søger Gud. *Afvejet er alle, til hobe fordærvet, ingen gør godt, end ikke én!*" *Ja, siger Paulus, vi er ikke engang "duelige til at udtænke noget, som kornet det fra os selv". Gud må give "både at ville og at virke".*

Denne uduelighed er det, der er udtrykt i billedet af *får*. Mere enfoldige og værgeløse dyr skal der ledes om. De har hverken tænder, horn eller kløer, hvormed de kan væрге for sig mod ulven. Desuden er de kendt for en sådan mangel på klogskab, at det ligefrem er blevet til et ordsprog.

På samme måde er vi alle, når det gælder åndelige ting, besynderlig indskrænkede. Mænd, som på andre områder har megen viden og indsigt, er de største dårer, så snart det er deres egen sjæl, det drejer sig om. De mest oplyste kristne er et værgeløst bytte for Satans list, hvis de slippes af Herren og er henvist til at klare sig selv. Og selv da, når vi tydeligt ser, hvad vi rettest burde gøre, må vi ofte med Paulus klage: "*Jeg er solgt som træl under synden* - det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg."

Men er jeg et *får*, hvilken forunderlig trøst ligger der da ikke i dette, at Jesus har sagt om sig selv, han er fårenes hyrde! At vogte og værne hjorden er hyrdens sag. Og det uden hensyn til, om fårene er det værd eller ej. Det hører simpelthen med til en hyrdes kald.

Når da Herren Jesus siger: "*Jeg er den gode hyrde!*" så ligger jo deri, at jeg har lov til at vente mig af ham netop det, som en hyrdes kald forpligter ham til.

Så ser jeg tillige, at Jesus ikke har sagt: "Jeg er en god hyrde," men: "*den gode hyrde.*" Der ligger utvivlsomt i denne måde at sige det på som det første og egentlige dette, at han var den i Skriften

omtalte gode hyrde, som Gud havde lovet at sende. Jøderne kendte udmærket løfter som disse: "*Jeg sætter en hyrde over dem, min tjener David, og han skal vogte dem; og han skal være deres hyrde.*" [Ezek 34,23](#). "*Han vogter sin hjord sorn en hyrde, samler den med armen, bærer lammene i favn og leder de diende får.*" [Es 40,11](#).

Altså siger Jesus: Denne hyrde, hvis komme er omtalt i Skriften, er mig. "Alle de, som er kommet før mig, er tyve og røvere" - jeg er den gode hyrde, I af Gud har fået løfte om.

Med sætningens bestemte form antydes tillige, at Kristus er den gode hyrde også i den betydning, at ingen uden han har ret til at bære det navn. En vigtig sandhed, til advarsel såvel som til trøst. Hvad kristne meget bør vogte sig for, er at knytte sig så stærkt til en eller anden underhyrde, at forholdet grænser til afgudereri. Det er til deres egen ulykke, hvis de bliver så afhængige af et menneske, at de, hvis dette menneske dør eller bliver forflyttet, føler sig hjælpeløst ene og forladte. Eller - hvis den, de har gjort sig afhængig af, viger ud fra sandhedens vej, de da gør ham følgeskab der. Nej, en kristen bør holde sig til og have sit egentlige fæste i Herren alene, således at, om han end får sin plads på en åndelig død egn, hvor ingen omsorgsfuld hyrderøst lyder fra menneskelige læber, han da ved direkte omgang med Gud må kunne holde sin sjæl i live. Og - for det andet - at om han hører et anderledes evangelium blive forkyndt end det, Jesus og apostlene forkyndte, han da må lade det fare og holde fast ved det rene Guds ord.

Det er for en tro underhyrde noget af det sværeste, når han mærker, at fårene, som han kun har villet drage hen til den store overhyrde, der har købt dem med sit blod, begynder at blive så afhængige af tjeneren, at de uden ham er ulykkeligt stillet, uden trøst og uden lys over ordet. En sådan vedhængen ved mennesker har ofte haft til følge, at en tro tjener har måttet tages bort eller ved en eller anden plet på sit navn blive til spot og spe - for at vi derved skal lære ikke at gøre et menneske til Gud. Så siger Herren: "Jeg giver ej andre min ære, ej gudebilleder min pris. Herren er jeg, ellers ingen, uden mig er der ingen Gud."

Det er så langtfra, vi hermed vil fremhæve dem, som i indbildt klogskab ser med foragt på de redskaber, Herren i stor barmhjertighed har givet sin menighed, og agter det lys over ordet ringe, som verden ved disse har fået. Det er dog vidner som disse, Gud har brugt til sin kirkes fornyelse, og i de frugter, deres vidnesbyrd bærer, har de Guds egen besegling på, at de er rettelig kaldet og sendt. ([2 Kor 3,2-5](#)).

Ej heller vil vi modsige Paulus, når han med vemod efterlyser den ånd, der rådede blandt menigheden i Galatien på et tidspunkt, hvor de modtog ham som en Guds engel, ja, som Jesus Kristus, og gerne, hvis de havde kunnet, ville have revet deres øjne ud og givet ham dem ([Gal 4,13-15](#)). En så brændende kærlighed som den, der kommer til udtryk her, kan være det skønneste bevis på, at tilstanden er så ideel, som den kan være.

Det, vi vil, er kun at advare mod den afgudiske og selviske vedhængen ved mennesker, vi nys har beskrevet, hvilken er så skadelig både for fårene selv og for underhyrderne. Vi vil sige, som Johannes Døberen sagde: "I kan selv bevidne, at jeg sagde: "Jeg er ikke Kristus, jeg er kun udsendt forud for ham." Den, som har bruden, er brudgom - *han bør vokse, men jeg blive mindre.*" [Joh 3,28-30](#). Eller som Paulus: "Blev Paulus korsfæstet for jer? eller blev I døbt til Paulus's navn?" [1. Kor 1,13](#).

Af steder som disse ser vi, hvorledes også tidligere tiders hellige mænd har været udsat for dette, at disciplene bandt sig for stærkt til en, som kun var Guds tjener og ikke Gud. Vi skal derfor ikke undre os over, at det samme kan ske i dag. Men vi skal tage os i vare derfor som for noget, der kun kan være dyrtkøbte sjæle til skade.

Mange skønne eksempler viser desuden, at netop når en kristen blev berøvet en god hyrdes omsorg og hjælp og derved blev tvunget til at holde sig tættere til Herren selv og hans ord - netop da fik ikke alene hans åndelige liv i almindelighed en modenhed og fasthed, som det ellers vanskeligt ville have fået, men hans hjerte fik også en langt større og langt mere varig glæde i den mere fortrolige omgang med Frelseren, som nu selv tog sig af sit ensomme får.

Vi vil nu tage frem nogle af de mægtige beviser på denne hyrdes uforlignelige kærlighed til og

omsorg for fårene, som han selv og hans profeter har opstillet for os.

"Den gode hyrde sætter sit liv til for fårene," siger Jesus. Deri har vi det første store bevis.

Men ak! det er jo noget, vi ved så godt, vi har hørt det så tit. Hvem skulle nu igen formå at interessere sig for det! Mange vil snarest falde i søvn under betragtningen af det. Og dog er det dette, der som intet andet kan gøre et iskoldt hjerte varmt, gøre levende den, som er død, hvis blot Guds Ånd får lov til at åbne vore hjerter derfor.

Læs det endnu en gang og tænk efter! Det er Jesus, der siger det selv: *"Jeg sætter mit liv til for fårene."* Måske er du fredløs, glædesløs, kold og ulykkelig, du har intet kærligt bryst, du kan læne dit trætte hoved imod. Men her skal du høre, hvordan du kan blive lykkelig, fredfyldt og glad. Om blot du med blikket kan holde din frelsers ansigt fast, sænke dine øjne i hans, når han siger: *"Jeg er den gode hyrde - jeg sætter mit liv til for fårene!"* - sandelig, det skulle varme dit hjerte, skabe usigelig glæde og fred.

Og så er det endda kun hans ord, du endnu har mødt. Se ham siden i gerning bekræfte, hvad han taler om her – se hans villige lidelse, hans bitre død - og lad dette: *Jeg sætter mit liv til for fårene!* bestandig klinge i dit sind og forklare dig alt, hvad du ser. Se ham i Getsemane frivilligt give sig sine fjender i vold. Hør, hvad han siger: "Når det altså er mig, I leder efter, så lad disse gå!" Se ham, stille "som et lam, der føres hen at slagtes", gå ud til Golgata, lade sine hænder og fødder nagle til korsets træ, og når du ser ham der, midt i dødens gru - tænk da igen på hans egne ord: *"Jeg sætter mit liv til for fårene!"*

Vover du endda at drage hans kærlighed til og omsorg for fårene i tvivl? Vover du endda at tro dit eget løgnagtige hjerte og Djævelen bedre, når det lyder fra dem: Han er ligeglad med dig, ligegyldig for din nød, han venter, at fåret selv skal kunne værge sig mod ulven. Vend dig dog gysende bort fra sådanne mørkets indskydelser! Lad dog for en gangs skyld din frelser være den, han er: den ubegribelige, aldrig svigtende ømhed, som ikke engang kunne lade folkeskaren i ørkenen gå fastende bort eller sende manden med den visne hånd uhjulpen fra sig. Hvor meget mindre skulle han da, uden at foretage sig noget til hjælp, kunne se på, at din sjæl er i nød og i fare, helst, da det jo egentlig er for sjælens skyld, han er kommet til verden.

Hele Kristi person og hans komme til verden er et eneste stort bevis på hans ubegribelige kærlighed til og omsorg for den stakkels faldne menneskeslægt. *"Større kærlighed har ingen,"* siger han, *end den at sætte livet til for sine venner."* I erkendelsen af dette tør jeg roligt drage den slutning, at alt, hvad jeg selv erfarer, tykkes, føler og ser, umuligt kan måle sig i vished med det, som Kristus ved at give sit liv har bevist. Han må siden sætte mig på hvad prøve som helst, han må give mig den Onde og det onde i vold, så længe han behager - jeg aner dog trods alt hos ham et hjerte, der i inderlig kærlighed bløder for mig.

Hvor dybt han kan dølg sig for sine børn, hvor hårdt han kan prøve dem, ved jeg ikke. Men det ved jeg, at intet er så sikkert og vist som det, han selv ved at give sit liv har bevist. Når han kom til vor jord og for vor skyld først blev et menneskebarn, siden et offerlam, så kan jeg jo heraf med rette slutte, at han ikke er ligegyldig for fårenes tarv. Stiller han sig så en anden gang an, som han aldeles ikke brød sig om mig, så må han utvivlsomt have sine særlige grunde dertil. Det kan være på skrømt ([Luk 24,28](#)), eller det kan være for at sætte mig på prøve ([Joh 6,6](#); [Matt. 15, 23-28](#)), noget, jeg måske af en eller anden årsag behøver ([1 Pet 1,6](#)). Men det kan umuligt gælde for større bevis, end hans død for syndere gør.

Men ak! - vi ved kun alt for godt, hvad der nu kan gøre trøsten, der ligger i dette, til intet. Det er en samvittighed, der er tynget og plaget af synd. Hvad hjælper vel det hele, når du ved med dig selv, at du ikke er, som du ved, at Guds ord kræver, du skal være. Bevidstheden herom berøver dig al din trøst. Hvilken tillid til Gud vi skulle have, hvis blot vi var, som vi burde! Se dog, hvad synden er skyld i, den ulyksalige synd.

Når du ved med dig selv, at du ikke er, som du burde være, måske endog har bestemte, meget alvorlige synder på din samvittighed, hvordan skulle du da kunne trøste dig med Kristi kærlighed?

Du har ikke været lydige mod Guds ord og Guds Ånd, du frygter og elsker ikke Gud over alle ting, du er ikke på vagt mod synden, kæmper ikke imod den, angreder den ej heller, som du burde. Hvordan vil det da gå for en synder som dig?

Jo - jeg vil uden tvivl blive fordømt. I helvede er der mange før mig!

Men menneske - var din mund! Det er jo dog en forfærdelig tanke.

Det er det, ja - men hvad skal jeg gøre? Forandre mit hjerte formår jeg ikke, jeg er, som jeg er.

Men så er du jo fortabt!

Ja, helt og holdent fortabt.

Men har du da ikke hørt om hans forunderlige kærlighed, som har sagt: "*Jeg sætter mit liv til for fårene*"?

Jo - det er netop denne kærlighed, der i evighed vil nage og brænde min ulykkelige sjæl. Thi for denne kærligheds skyld er min synd så meget desto mere utilbørlig. Og Gud er jo retfærdig, lige så fuldt som han er kærlighed!

Se, der slap det ud! Så håbløst fortabt er den, som i Kristi død ikke ser andet og mere end et bevis på hans kærlighed. Som med al sin kundskab og viden om Kristi lidelse endnu har dækket hvilende over det allerhelligste deri! Så lær dog nu at forstå, at du end ikke aner den fulde betydning af Kristi død. Søg at få et fuldere, klarere syn på hans ærinde her på jord og den dybere mening med hans død. Følg ikke mere det forventede hjerte, som siger: Det med Kristus og hans død forstår jeg så godt. Det er godt og fuldkomment alt. Det er hos *mig*, der må ske en forandring. Med et sådant syn på Kristus kommer du evigt til at blive i død og fordømmelse.

Lige så sandt som det er, at det er i dig og ikke i Kristi soningsværk, fejlen ligger, lige så falskt et det til gengæld, at du derfor må se på dig selv og herse med dig selv for ad den vej at råde bod på det, som et galt. Det er netop, fordi hele din opmærksomhed er rettet mod dig selv, at det står så ilde til, som det gør. Du må lære, at så håbløst fortabte var vi, at Gud så sig nødsaget til at ordne det hele uden om os, i en anden person, i Kristus - og at du, så fordømt og fordærvet du er, nu må modtage alt som en gave af ham - og vel at mærke, før din forbedring endnu er lykkedes for dig.

Jeg sætter mit liv til for fårene - de ord vil vi nu gå lidt nærmere ind på. Det fremgår af Skriften som helhed, at når Jesus siger: "for fårene" - "for dem" - "for jer" - så betyder det også *i stedet for* eller *til soning for*, Dette har Jesus også her haft for øje, når han først siger: "*Jeg sætter mit liv* (ordret: *min sjæl*) *til for fårene*," og så umiddelbart efter begynder at tale, uden billedsprog, om Faderens vilje og råd. "*Derfor elsker Faderen mig*," siger han, "*fordi jeg sætter mit liv til, for at tage det igen*. Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af mig selv. Jeg har magt til at sætte det til, og jeg har magt til at tage det igen. *Dette bud fik jeg af min Fader.*"

Hør! "*Dette bud fik jeg af min Fader!*" Kristi død skete altså ikke tilfældigt - som en sørgelig afslutning på hans kamp imod ulven. Det var netop for at dø, han var kommet til verden.

Dette bud fik jeg af min Fader! Her fører Jesus os ind i det rum hos Gud, hvor hans skjulte planer bliver til. Vi får lov til at lytte til Faderens bud med henblik på menneskers frelse. Kristi død for fårene er den i hele Skriften omtalte og med utallige blodige ofre bebudede soningsdød. Kan du få øjnene op for, hvad denne forsonings hensigt egentlig var, da skal du ikke længere grave i din egen usselhed og fortabte tilstand. Du skal lade det være en een gang for alle afgjort sag, at alt, hvad der er i os, må være idel fordømmelse og død - eftersom ikke vor frelse kunne ordnes på anden vis, end at Gud måtte give sin søn til et blodigt offer for os. Men på samme tid skal du vide, at din usselhed til trods er den stedfundne soning alene nok til at gøre dig fuldkommen salig, retfærdig, hellig og ren for Gud.

Troen på dette er den eneste tro, der kan gøre et koldt og dødt og udueligt hjerte levende, friskt og varmt. En fri og uforskyldt skænk og gave! Guds egen indsats alene! Dig være pris og ære, o, Gud!

I [Es 53,6](#), hvor der også er tale om får, tales der tillige med endnu større tydelighed om dette med hyrdens død. "*Vi for alle vild som får*," hedder det, "*vi vendte os hver sin vej, men Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle.*"

Hvad der egentlig sigtes til her - i hvilken henseende det var, vi for vild - kan vi se, dels af det, Herren i den anledning foretog sig - han lod falde på ham den skyld, der lå på os alle - og dels af det foregående vers, hvor det hedder: "*Han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld*", osv. Det var vejen til himlen, *frelsens vej*, vi gik fejl af.

"Vi vendte os hver sin vej."

Den ene tænker som så: Kunne jeg blot lægge den fornødne alvor i min gudsfrygt, virkelig frygte og elske Gud, så turde jeg vel håbe på Guds nåde. Men dette er at "fare vild", siger profeten. Det slår ikke til. Du er altfor fordærvet - helt og holdent fortabt med alt, hvad du gør.

En anden tænker: Kunne jeg blot for alvor erkende og virkelig angre min synd, være på vagt over for den og kæmpe imod den, så turde jeg vel håbe på Guds nåde.

Også dette, siger profeten, er at "fare vild". Det er forgæves, hvad du så gør.

Men vil du vide, hvad det eneste er, der gælder, så hør! "*Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle!*" Dette alene slår til. "*Den, som ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os.*" Alle menneskers samtlige synder blev - i kraft af den store tilregnelserlov - lagt på en eneste mand. Den kendelse blev afsagt, at alle vore synder skulle regnes for *hans*, *han* skulle svare til og undgælde for dem. Vore synder er ikke længer *vore*, men *hans*.

Til yderligere betryggelse: Det var ikke os, der kastede vore synder på ham. Det var Herren, der lod falde på ham den skyld, der lå på os alle. Gud ville det så og gjorde det så og må følgelig antages at være tilfreds med det således.

"Se Guds lam, som bærer verdens synd!" sagde Johannes. Guds lam - altså det lam, som Gud har bestemt til soning for vor synd. Det eneste offer, som Gud tager imod. "*Faderen elsker mig,*" sagde Jesus, "*fordi jeg sætter mit liv til.*" Kan noget være tryggere? Gud må vel være tilfreds med det, han selv har villet og gjort.

Mærk dig dette, du arme, syndige, tyngede sjæl: det er Guds egen gerning, der frelser dig, det er Faderen selv, der har ordnet med soning for synden. Hvem skulle da kunne anklage dig? Gud i himlen, ham, som du frygter så såre, han har selv lagt din synd, ikke på dig, men på Kristus. Skulle nu ikke den, hvis samvittighed dømmer ham, have del i denne forsoning, hvem skulle da? En *forsoning* er jo ikke bragt til veje for *retfærdiges skyld*, men for deres skyld, som har gjort sig fortjent til straf. Evige, ufattelige kærlighed! Fred for en synder trods alle samvittighedens anklager - Herren være ære og pris!

Tror du nu dette - hovedlæren i hele Guds ord – så overvej siden, hvor meget du vejer op mod denne forsoning. Hvor meget dit dybe fordærv, din synd og din ondskab vejer til, stillet op mod Guds Søns død! Og eftersom det netop er hyrdens død for fårene, vi beskæftiger os med, kan måske følgende billede i nogen grad klare dine begreber:

Tænk dig, at et får var i stand til at synde moralsk og for sin ondskabs skyld havde pådraget sig en dødsdom, men at samme får havde en så forunderlig øm og kærlighedsfuld hyrde, at denne ville give sit liv for det arme får. Tænk, at et menneske gav sit liv for at sone et fårs brøde - var ikke det en dyrekøbt soning for et får? Men er ikke Guds Søns død lige så stor, ja uendelig større forsoning for os? Har du ikke en følelse af helt at forsvinde i denne forsonings ufattelige storhed? Skulle ikke alle dine synder, så store og grove de er i sig selv, her blive til intet? Netop dette var Faderens tanke og vilje. *Os til fred kom straf over ham!*

Kan du således - i Kristus alene - have din fred, da har du rettelig forstået ham, da har du grebet det evige liv. Og dine mange brist skal denne gode hyrde selv tage sig af. Det hører med til hans kald. Det eneste, fåret har at gøre, er at lytte til hyrdens røst. Hør, og eders sjæl skal leve!

(Afsnit fra Samlede Skrifter bind XII af C.O. Rosenius - Luthersk Missionsforenings Forlag 1955 - Shafan 23-09-16)